

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Autoriteit Consument en Markt
Directie Toezicht Energie
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Kennis en Strategie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

T + [redacted] @minocw.nl

Uw kenmerk:
ACM/25/1947822025-
0000485479

Datum 7 augustus 2025
Betreft Zienswijze nieuw ontwerp-codebesluit prioriteringsruimte
transportverzoeken

Geachte heer/mevrouw,

De Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft op 26 juni 2025 het nieuwe *Ontwerp-codebesluit Prioriteringsruimte Transportverzoeken* met kenmerk ACM/UIT/645099 en zaaknummer ACM/25/194782 gepubliceerd. Naar aanleiding hiervan is een consultatiefase gestart, waarin belanghebbenden de mogelijkheid hebben een zienswijze in te dienen. Graag maak ik namens het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gebruik van deze gelegenheid om enkele punten onder de aandacht te brengen.

Algemeen

Vanuit de sectoren waarvoor het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verantwoordelijk is, ontvangen wij steeds vaker signalen dat instellingen ernstige hinder ondervinden van het uitblijven van een netaansluiting. Dit speelt met name bij instellingen die nieuwe gebouwen betrekken of willen uitbreiden, alsook bij instellingen die willen elektrificeren in het kader van de energietransitie. Het ontbreken van voldoende transportcapaciteit heeft in zulke gevallen directe gevolgen voor hun maatschappelijke taken.

Wij willen dan ook onze waardering uitspreken voor het feit dat met dit ontwerp-codebesluit een belangrijke stap wordt gezet richting een structureel kader voor prioritering bij transportschaarste. Het is van groot belang dat dit besluit voortgang vindt.

Tegelijkertijd begrijpen wij dat niet alle sectoren binnen het prioriteringskader kunnen worden opgenomen. Als iedereen voorrang krijgt, heeft uiteindelijk niemand dat meer. Dit kader wordt niet opgesteld vanuit luxe, maar uit noodzaak: een situatie van structurele netarmoede. Juist daarom is het essentieel dat zorgvuldig en transparant wordt gewogen welke maatschappelijke sectoren binnen het kader vallen. Vanuit die insteek brengen wij graag enkele aandachtspunten in.

Onderwijs

Wij zijn positief gestemd over het feit dat het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs zijn opgenomen binnen het

prioriteringskader. Hiermee wordt recht gedaan aan het publieke karakter van deze instellingen, de cruciale rol die zij spelen in de ontwikkeling van jongeren, en de belangrijke rol van onderwijshuisvesting. Tegelijkertijd willen wij met nadruk wijzen op een belangrijk gemis in het ontwerpbesluit: het ontbreken van het hoger onderwijs (hbo en wo) binnen het prioriteringskader. Ten eerste betreft dit publieke instellingen die, net als andere onderwijssectoren, met publieke middelen gefinancierd worden en een wettelijke taak hebben om kwalitatief hoogstaand onderwijs aan te bieden. Het uitsluiten van deze instellingen uit het prioriteringskader is in onze ogen niet goed verdedigbaar.

Ten tweede leidt het tot ongelijkheid tussen onderwijsinstellingen. MBO-instellingen krijgen wanneer er capaciteit te verdelen is prioriteit. Daarmee kunnen ze overstappen op nieuwe onderwijsvormen en -technieken. Ondertussen moeten hbo- en wo-instellingen mogelijk tot 2030 of later wachten op netcapaciteit. Dan leiden we niet alleen jongeren jarenlang op voor oude technieken, maar zullen studenten ook opleidingen die niet mee kunnen links laten liggen, met alle gevolgen van dien. Dat ondermijnt de kwaliteit en aantrekkelijkheid van het Nederlandse hoger onderwijs op termijn. Bovendien is er een objectief en uitvoerbaar criterium beschikbaar om ook deze instellingen in te passen: zij vallen onder de onderwijswetten, waarin hun publieke taak en status zijn vastgelegd.

Ten slotte wijzen wij erop dat ook in andere relevante wet- en regelgeving het hoger onderwijs als maatschappelijke en kwetsbare sector wordt erkend. Zo zijn onderwijsinstellingen opgenomen in de afschakelstrategie, waarbij zij in geval van schaarste langer gas geleverd krijgen, en zijn zij ook als kwetsbare afnemer opgenomen in het Wetsvoorstel bestrijden energieleveringscrisis. Deze erkenning zou ook moeten doorwerken in het kader voor prioritering van netaansluiting.

Culturele sector

Ook willen wij graag aandacht vragen voor een deel van de instellingen in de culturele sector die de wettelijke taak hebben om een collectie of een archief in stand te houden. Deze instellingen zijn verantwoordelijk voor het behoud van collecties en archieven en zijn daarbij afhankelijk van stabiele klimaatbeheersing, beveiligingssystemen en continue energievoorziening. Bovendien worden zij geacht net als andere maatschappelijke sectoren te verduurzamen. Zonder aansluiting op het elektriciteitsnet is dit echter niet mogelijk. Bij uitwerking van de afschakelregeling is daarom reeds opgenomen dat het behoud van cultureel erfgoed als zwaarwegend belang kan leiden tot ontheffing van afschakeling, zoals toegelicht in [deze Kamerbrief](#).

Daarnaast zijn OCW en het ministerie van Klimaat en Groene Groei in gesprek over de bescherming van erfgoed binnen het Wetsvoorstel bestrijden energieleveringscrisis. Dat past ook binnen internationale verplichtingen die Nederland heeft onder verdragen zoals het Haags Verdrag en UNESCO-richtlijnen. Op nationaal niveau is dit verankerd in de Erfgoedwet.

Gelet op deze verantwoordelijkheden, wettelijke kaders en verplichtingen achten wij het logisch én noodzakelijk dat erfgoedinstellingen worden meegenomen in het prioriteringskader.

Samenvattend

Wij spreken onze waardering uit voor het ontwerp-codebesluit en onderschrijven het belang van een duidelijk prioriteringskader. Tegelijkertijd verzoeken wij u om de volgende aanpassingen te overwegen:

- Neem het hoger onderwijs (hbo en wo) op in het prioriteringskader, met verwijzing naar hun publieke taak, wettelijke grondslag en maatschappelijke functie;
- Neem erfgoedbeherende culturele instellingen op in het kader, mede op basis van hun wettelijke instandhoudingsplicht en internationale verdragsverplichtingen.

Wij danken u voor de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze en wensen u veel succes bij de verdere verwerking van de consultatiereacties.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature line]

[Redacted signature block]

[Redacted line]